

WSZYSTKIE CZASY TERAŹNIEJSZE						
	OPERATORY	CZASOWNIK	OKOLICZNIKI CZASU	UŻYCIE		SCHEMATY ZDAŃ
PRESENT SIMPLE				1) czynności powtarzające się	I always go to school by bus.	
			always, sometimes, often,	2) prawdy generalne	Water boils at 100°C.	P + czasownik (w 3 os. lp. z końcówką s/es) +
	DO		usually, never, seldom, rarely	3) stany	I live in Kielce	They swim every day. / She speaks Russian well.
		S		4) rozkłady jazdy	The train to Paris leaves at 6.	Do / Does + P + czasownik bez końcówki + ?
		ES	every , twice a ,	5) nawyki	Tom smokes 20 cigarettes a day.	Do they swim every day? / Does she speak Russian well?
	DOES		from time to time, very often,	6) uczucia, emocje	I love you.	P + do / does + not + czasownik bez końcówki +
			on Sundays, once a	7) zerowy okres warunkowy	If you heat water to 100°C, it boils.	They don't swim every day. / She doesn't speak Russian well.
				8) pierwszy okres warunkowy	We will help her if she is nice to us.	
PRESENT CONTINUOUS				1) czynności wykonywane teraz	Peter is reading a book now.	P + am / is / are + czasownik z końcówką ING +
	AM			2) czynności zaplanowane	He is flying to Berlin tomorrow.	You are learning now. / He is swimming now.
	IS	ING	at the moment, at present,	3) stany chwilowe	She is taking Chemistry this term.	Am / Is / Are + P + czasownik z końcówką ING + ?
	ARE		now, tomorrow, always	4) trendy	More and more people are using	Are you learning now? / Is he swimming now?
					computers at work.	P + am / is / are + not + czasownik z końcówką ING +
				5) irytujące nawyki	She is always biting her nails.	You aren't learning now. / He isn't swimming now.
PRESENT PERFECT				1) doświadczenia życiowe	Tina has been to Thailand once.	
				2) czynności przeszłe, ale nie	Bob has broken his leg.	
				wiemy kiedy się wydarzyły		P + have / has + czasownik (IIIf lub z ed) +
	HAVE		since, for, lately, recently,	3) czynności dopiero co zakończone	He has just washed his face.	They have been to Italy twice. / She has bought a house.
		ED / D	so far, already, just, yet,	4) czynności, które zaczęły się w	I have known him for ages.	Have / Has + P + czasownik (IIIf lub z ed) + ?
		III F	never, ever, several times,	przeszłości i nadal trwają		Have they been to Italy twice? Has she bought a house?
	HAS		once, twice, times, this	- czasowniki statyczne (np. be/have)		P + have / has + not + czasownik (IIIf lub z ed) +
				5) czynności, które wydarzyły się	Mark has visited Tom this week.	They haven't been to Italy twice. / She hasn't bought a house.
				w danym okresie (np. w tym)		
				6) osiągnięcia osób, które żyją	Beyonce has recorded many songs.	
PRESENT PERFECT CONTINUOUS				1) czynności, które zaczęty się w	I have been reading a book for six hours now.	P + have / has + been + czasownik z końcówką ING +
	HAVE			przeszłości i nadal trwają		She has been learning English for six years now.
	BE	EN ING	since, for,	2) gdy na bazie tego, co widzimy	My toothbrush is wet! Someone has been	Have / Has + P + been + czasownik z końcówką ING + ?
	HAS		for now	teraz, wyciągamy wnioski związane	using it.	Has she been learning English for six years now?
				z tym co ktoś robił wcześniej		P + have / has + not + been + czasownik z końcówką ING +
A.						She hasn't been learning English for six years now.